

Accreditatie opleidingen is sluitstuk van kwaliteitszorg

Als de kwaliteitszorg van de opleidingen goed is, volgt de accreditatie vanzelf

Nic van Son en Hanneke Torij (VAR)

De Academie Verloskunde Amsterdam-Groningen, de Verloskunde Academie Rotterdam en de Academie Verloskunde Maastricht houden actuele verloskundige ontwikkelingen bij en integreren nieuwe kennis en inzichten in hun opleidingsactiviteiten. In deze rubriek brengen zij gezamenlijk elke maand een actueel onderwerp onder de aandacht. Deze keer: het verwerven van de opleidingsaccreditatie is een logisch gevolg van goede kwaliteitszorg.

Dit jaar krijgen de drie opleidingen voor verloskunde weer een visitatie in het kader van de zogeheten accreditatie. Elke HBO- en WO-opleiding in Nederland krijgt een accreditatie van het ministerie van OC&W als zij aantoonbaar aan bepaalde standaarden te voldoen. Is dat het geval, dan mag de onderwijsinstelling diploma's uitgeven aan haar studenten, ten teken dat zij een volwaardige opleiding hebben afgerond. Maar de accreditatie is meer, zeggen de vertegenwoordigers van de opleidingen voor verloskunde. Verlening van de accreditatie kan niet los worden gezien van het voeren van goed kwaliteitsbeleid.

Transparante systematiek

Patrick Debats, beleidsmedewerker onderwijs van de AVM, zet uiteen hoe de accreditatieprocedure verloopt. "Voor het ministerie moet elke opleiding zich periodiek verantwoorden voor de besteding van de bekostiging. Je moet als opleiding laten zien dat je het geld efficiënt gebruikt en dat het tot resultaten leidt, namelijk dat je goed opgeleide studenten aflevert. Om die beoordeling goed en transparant te kunnen uitvoeren is een speciale systematiek ontwikkeld door de NVAO, de Nederlands-Vlaamse Accreditatie Organisatie."

Het accreditatiestelsel is in 2002 ingevoerd, tegelijk met de bachelor/masterstructuur in het hoger onderwijs. De NVAO waakt over de accreditatie, maar de uitvoering

wordt overgelaten aan zogenaamde evaluatiebureaus.

"De opleidingen verloskunde werken daarvoor samen met NQA, Netherlands Quality Agency," legt Debats uit. "Er wordt een panel samengesteld dat de opleidingen visiteert. Het panel leest zich in en gaat daarna uitgebreide interviews houden, met docenten, met studenten, met vertegenwoordigers uit het beroepsveld. NQA stelt een rapportage met aanbevelingen op en uiteindelijk neemt de NVAO de definitieve beslissing."

© Sander van der Torren, Haarlem

Intrinsieke motivatie

De accreditatie vindt iedere zes jaar plaats. "Maar in wezen ben je er altijd mee bezig," zegt Debats. "Het is onderdeel van je normale kwaliteitszorg. Natuurlijk is de sfeer wel wat gespannen tegen de tijd dat de visitatie gaat plaatsvinden. Maar als je alles op orde hebt, is de accreditatie het sluitstuk van je kwaliteitszorg. Het legitimeert je om diploma's af te mogen geven."

Titia van Eijndhoven van de VAR kijkt er net zo tegenaan. Zij is docent en lid van de examencommissie en van de toetscommissie. "De kwaliteitszorg zit op alle niveaus in ons werk verweven. We evalueren bijvoorbeeld ons onderwijs en de toetsing, bevragen studenten, meten tevredenheid onder het personeel en controleren ons rendement. De motivatie voor die kwaliteitszorg is intrinsiek: je wilt een goede opleiding zijn, goed geëquipeerde studenten afleveren. Als je dat op een goede manier doet, dan krijg je op een

gegeven moment ook die accreditatie. Zie het als een bevestiging van de door ons beoogde kwaliteit en als een garantie voor de maatschappij dat wij onze zaken op orde hebben. Het is wel zo dat een aankomende visitatie een versnellend effect heeft op bepaalde interne processen in de organisatie. Zelfs al is de opleiding overtuigd van haar eigen kwaliteit, het 'NVAO-examen' dat moet worden afgelegd maakt ook dat intern puntjes op de i worden gezet. Het is goed dat het ook zo werkt."

Openheid

De kwaliteit van de opleidingen is absoluut terug te zien in het niveau van de afgestudeerde studenten, vindt Janneke Gitsels. Zij is praktiserend verloskundige, is als gastdocent Ethiek verbonden aan de AVAG en is tevens voorzitter van de Beroepenveld Commissie. Die wordt sterk bij de opleiding betrokken, is in feite een spiegel voor de opleiding waarin zij kan zien of het onderwijs wel voldoende aansluit bij de praktijk van het beroepsveld. "Ook in de voorbereiding op de accreditatie worden we sterk betrokken, om onze meningen en oordelen over bepaalde aspecten van het onderwijs te geven. Wij zien als commissie dat de link tussen opleiding en beroepsveld heel sterk is. Dat moet ook wel, want de helft van de opleiding bestaat uit buitenschools leren. En de kwaliteit daarvan is een belangrijke weegfactor in de accreditatie." Gitsels heeft de indruk dat er alles aan gedaan wordt om het niveau van de opleiding hoog te houden. "Wat mij daarbij opvalt, is de openheid die gegeven wordt, ook over slechte resultaten die bijvoorbeeld naar voren komen uit de studentenenquête. Slechte resultaten zijn vervolgens aanleiding om dingen te gaan verbeteren."

Vol vertrouwen

Van Eindhoven vindt dat er in de afgelopen jaren veel verbeterd is in de zorg voor de kwaliteit van de opleiding. "Vroeger was dat toch wat vrijblijvender. Nu wordt alles uit de kast gehaald, iedereen is er mee bezig. Kwaliteit is iets wat je allemaal samen nastreeft. Ook de opleidingen werken daar steeds meer samen aan." "Wij als opleidingen zien de accreditatie vooral als nuttig instrument in onze kwaliteitszorg," besluit Debats. "Het

Accreditatie: op opleidings-, instellings- en sectorniveau

Er zijn meerdere vormen van accreditatie. In het artikel zelf gaat het voornamelijk over de opleidingsaccreditatie. Daarvoor moeten de opleidingen aan drie standaarden voldoen: de inrichting van het onderwijs, de kwaliteit van toetsing en examinering en de aansluiting bij het werkveld. De instellingen moeten daarnaast de kwaliteit van het aangeboden onderwijs kunnen garanderen op basis van een goede visie en goed beleid. Interessant en nieuw is dat de drie opleidingen verloskunde gezamenlijk nog een sectoraccreditatie nastreven. De opleidingen geven daarmee aan dat zij samenwerken en bereid zijn om van elkaar te leren, zodat het onderwijs in de hele sector daar beter van wordt. Meer informatie over accreditatie is te vinden op www.nvao.nl. Daar zijn ook de rapportages en besluiten over de accreditatie van de drie opleidingen verloskunde te vinden.

© Sander van der Torren, Haarlem

is niet een kwestie van: iemand komt ons beoordelen en bepaalt of wij door mogen gaan. Zie het als een examen: het is een spannende aangelegenheid, maar het is wel een examen waar we goed voor geleerd hebben. We zien het dus vol vertrouwen tegemoet: 'Leg ons maar langs de meetlat.'" ■

European Master of Science

Op 23 november jl. kreeg Astrid Merckx, docent-onderzoeker, verloskundige bij de Academie Verloskunde Maastricht, haar certificaat van de European Master of Science in Midwifery aan de Glasgow Caledonian University. Op de foto is zij te zien in de officiële graduation outfit. ■